

Monumentnummer*: 521188

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82686/60

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Tilburg	Tilburg	Noord-Brabant					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Nieuwlandstraat	38			5038 SP	Tilburg		
Nieuwlandstraat	40			5038 SP	Tilburg		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Tilburg	M				12365		
Tilburg	M				10323		
Tilburg	M				11617		

Omschrijving**

Inleiding

Het Eclecticistische HERENHUIS werd in 1894 gebouwd voor de wijnkopersfamilie H.J.M. Verbunt. Het werd later gesplitst in twee woonhuizen. Het pand maakt onderdeel uit van een ononderbroken gevelwand in de binnenstad.

Omschrijving

Het tweelaagse pand telt zeven traveeën en heeft een rechthoekige plattegrond. Op het zadeldak liggen zwarte kruispannen. De gevels zijn opgetrokken uit rode machinale baksteen met hardstenen elementen als speklagen en bewerkte sluitstenen. De gevel wordt geleed door hoekpilasters en de risalieten waarin de entree en de poort. Het basement is van hardsteen voorzien van kussens en diamantkoppen, waarboven een doorlopende vensterdorpel onder de getoogde schuifvensters. Geheel rechts bevindt zich de hoge rondboogpoort en in de tweede travee van links de ingang van nummer 38. De dubbele vleugeldeuren met Neo-Renaissance lijstwerk, koperen duwstangen en keperboograampjes zijn geplaatst onder een bewerkt kalf en een rondboogvormig bovenlicht. De hoge poort

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

heeft dubbele deuren met siersmeedwerk en is eveneens voorzien van keperboograampjes. Boven beide ingangen bevindt zich een gewelfd balkon met vaasvormige balusters en hardstenen onder- en bovenrand, rustend op met leeuwenkoppen en acanthusblad voorziene consoles. De hardstenen banden en vaasvormige balusters worden herhaald over de gehele gevelbreedte als Frans balkon onder de getoogde T-vensters van deze etage. Op de beide balkons komen openslaande deuren uit met getoogd bovenlicht: dat boven de poort heeft een glas-in-lood raam. Daar boven bevindt zich een gevelsteen met band- en rolwerkomlijsting waarop: "Anno 1894" staat vermeld.

De poorttravee is hoger uitgewerkt met een bakstenen topgevel die door de kroonlijst heen breekt. De gekorniste kroonlijst rust op klosjes en rijk bewerkte consoles langs het fries met siermetselwerk en een tandlijst. De topgevel met dwars zadeldak heeft een rondboogvormig T-raam met sluitsteen en een overhoekse pinakel als bekroning.

In de poort bevinden zich links dubbele vleugeldeuren in Neo-Renaissancestijl met een Neo-Classicistisch bovenlicht waarnaast twee achtruits schuifvensters. Het plafond van de poort is met rietplaten uit circa 1970 bekleed. Hierachter bevindt zich haaks op de voorbouw een eenlaagse aanbouw onder zadeldak uit de bouwtijd, waarin zich de keuken bevindt met twee zesruits schuifvensters. Boven de poort en verder in de gevel bevinden zich getoogde zesruits schuifvensters. Op de begane grond is een serre met plat dak gebouwd. Deze wit geschilderde houten serre bezit pilasters met korinthische kapitelen en voluutconsoles onder de gootlijst. Het erf is ommuurd.

Het interieur is rijk gedetailleerd. Via de ingang in de poort komt men in de vestibule met een lambrizing van gemarmerd stuc en een marmeren vloer. De gangdeuren zijn voorzien van glas-in-koper met cirkel-segmentmotieven en gestileerde bloemdecoratie in mousselineglas. De eerste voorkamer links bezit een marmeren schouw in wit en groengeel marmer met Toscaanse zuiltjes, triglifien en metopen. Het stucplafond heeft onder meer een rozet met tuildragende engeltjes. De voorkamer bezit een marmeren schouw en zwaar geornamenteerde stucplafonds met rozetten en brede sierranden. Aansluitend is er de serre met polychrome cementtegels met geometrisch dessin en twee lichtkoepels, die zijn afgewerkt met mousselineglas waarop een vaas met bloementuil. De bordestrap met houten leuning heeft gietijzeren sierbalusters en leidt naar de overloop, waarop diverse kamers uitkomen. Deze hebben Jugendstil sjabloonbeschilderingen op de plafonds, uitgevoerd in gedekte tinten. De voorkamer met topgevel was in gebruik als studeerkamer en heeft een toepasselijk glas-in-lood raam met een uiltje, een inktpot en een zandloper. Op deze etage bevindt zich ook een glas-in-lood legraam met bloempatroon langs de rand ter verlichting. De zeer hoge zolderverdieping heeft een beschoten kap waar twee vertrekken zijn ondergebracht. Het pand heeft twee kelders waarvan een ouder dan het huis.

Waardering

Het pand is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de bloei van de nijverheid en de stichting van fabrikantenwoningen binnen de oude stedelijke structuur; het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de fabrikantenwoning. Architectuurhistorisch is het belangrijk vanwege de stijl en de ornamentiek alsmede het materiaalgebruik. Het complex is belangrijk vanwege de grote mate van gaafheid van het ex- en interieur en in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument